

Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2023 - 2199

Doknr.
686641

Dato
03-04-2023

Folketingets Socialudvalg har d. 6. marts 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 154 (alm. del) til social- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mette Thiesen (DF).

Spørgsmål nr. 154:

"Vil ministeren redegøre for, om det er magtanvendelse, når en borger, der er i målgruppen for anvendelse af magt efter serviceloven, forholder sig passivt til en foranstaltning, som personalet vurderer er nødvendig?"

Svar:

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten er generelt en undtagelse, som aldrig må erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Almindelige socialpædagogiske virkemidler og forebyggende praksis, f.eks. gennem anvendelse af forebyggende metoder, skal altid gå forud for anvendelse af fysisk magt, og det ønskede samarbejde, resultat eller mål skal derfor så vidt muligt opnås ad frivillighedens vej.

Reglerne om magtanvendelse omfatter de situationer, hvor den pågældende ikke samtykker. Det vil sige i situationer, hvor der foreligger passivitet og i situationer, hvor den pågældende aktivt modsætter sig foranstaltningen.

Et samtykke skal foreligge inden den handling eller undladelse, der skal opnås samtykke til, udføres. Det er en forudsætning, at vedkommende forstår, hvad samtykket indebærer. Der kan dog kun opstilles meget overordnede retningslinjer for, hvornår den, der samtykker, kan siges at have forståelse for samtykket, dvs. være habil i forhold til det, vedkommende har samtykket i.

Et samtykke er en udtrykkelig eller stiltiende tilkendegivelse om, at en handling godt må foretages. Det bemærkes, at et mundtligt samtykke bør kunne dokumenteres. Et gyldigt samtykke kan således foreligge i form af:

- Et udtrykkeligt samtykke, hvor der klart gives udtryk for, at man er indforstået med den pågældende handling. Det kan foreligge skriftligt eller mundtligt.
- Et stiltiende samtykke, hvor den enkeltes signaler og opførsel må tolkes således, at der foreligger et samtykke.

Samtykke kan ikke opnås ved passivitet. Passivitet må ikke forveksles med frivillig medvirken. Allerede når den pågældende forholder sig passivt, er det derfor nødvendigt at være opmærksom på de særlige betingelser for at iværksætte de enkelte foranstaltninger.

Med venlig hilsen
Pernille Rosenkrantz-Theil
Social- og boligminister